

BESLUT

Datum för beslut:
2023-02-17

Diarienummer:
V-2023-0043 1.2

Kungl. Tekniska högskolans budgetunderlag för perioden 2024–2026

Universitetsstyrelsen vid Kungl. Tekniska högskolan har den 17 februari 2023 beslutat om universitetets budgetunderlag för perioden 2024–2026 (universitetsstyrelsens protokoll nr 1/2023).

Innehåll

Sammanfattning av KTH:s förslag i budgetunderlaget	2
1 Inledning	3
2 Strategiska utmaningar inom utbildning.....	4
2.1 Ökade ersättningsbelopp inom utbildningsområde teknik och naturvetenskap.....	4
2.2 Arkitektutbildning och utbildningsområde design.....	5
2.3 Utökad takbelopp – på längre sikt	6
2.4 Säkerställ ett oberoende studentinflytande	8
3 Strategiska utmaningar inom forskning	9
3.1 Utökade basanslag.....	9
3.2 Nationella åtaganden	10
3.3 Nationell forskningsinfrastruktur	12
4 Övriga strategiska utmaningar	14
4.1 Lokalkostnader.....	14
5 Redovisning av medlemskap i forskningssamarbete som kräver särskilt bemyndigande.	15
6 Bedömning av ekonomisk utveckling	16
7 Tabellbilagor	17

Sammanfattning av KTH:s förslag i budgetunderlaget

Strategiska utmaningar inom utbildning

- KTH föreslår att ersättningsbeloppen inom utbildningsområde teknik och naturvetenskap kraftigt höjs för att motverka den urholkning som har skett.
- KTH föreslår en fortsatt utökning av antalet helårsstudenter och helårsprestationer som KTH kan avräkna inom utbildningsområde design, i ett första skede från dagens 143 till 160. På längre sikt föreslår KTH att antalet utökas till 180 helårsstudenter och helårsprestationer, motsvarande omkring hälften av den del av arkitektutbildningen som är klassad inom utbildningsområde design. Utökningen kan ske under förutsättning att KTH tilldelas motsvarande utökning av takbeloppet.
- KTH föreslår att KTH från och med 2026 tilldelas ett utökat takbelopp för att långsiktigt kunna svara upp mot samhällets behov av civilingenjörs- och högskoleingenjörsutbildningar, såväl som behörighetsgivande utbildning och utbildning inom livslångt lärande.
- KTH föreslår att det nationella stödet för studentinflytande ökar från dagens 55 mnkr kronor till 110 mnkr för att säkerställa ett oberoende studentinflytande. Ökningen bör vara permanent.

Strategiska utmaningar inom forskning

- KTH föreslår en bättre balans mellan basanslag och extern finansiering. Det är nödvändigt för att säkerställa såväl oberoende grundforskning som tillämpad forskning. Bättre balans kan åstadkommas genom att antingen kraftigt öka basanslagen eller omfördela medel från statliga forskningsfinansiärer.
- KTH föreslår att ett nationellt cybercampus inrättas redan under 2024 med en inledande årlig finansiering på 25 mnkr. KTH kan med sin kompetens inom området stå värd för en sådan satsning på cybersäkerhet som behöver inkludera en bredd av samarbetspartner i hela Sverige.
- KTH föreslår att ett strategiskt forskningsområde inom energiområdet med inriktning mot kärnteknik inrättas.
- KTH föreslår en riktad satsning på den europeiska kärnresursen Human Protein Atlas på 30 mnkr årligen för att säkerställa den långsiktiga driften.
- KTH vill framhålla att den långsiktiga finansieringen av SciLifeLab är av stor vikt för att upprätthålla verksamheten. KTH föreslår att medlen för det strategiska forskningsområdet molekylär biovetenskap ökar för att stärka utvecklingen av denna unika infrastruktur.
- KTH vill lyfta fram vikten av att MAX IV finansieras till fullo med direkta anslag och inte belastar de enskilda lärosätenas anslag för forskning och utbildning på forskarnivå.

Övriga strategiska utmaningar

- KTH föreslår att hänsyn till de högre lokalkostnaderna i Stockholmsregionen tas i den nationella resursfördelningen för att skapa likvärdiga förutsättningar mellan lärosätena i Sverige. KTH föreslår att regeringen tillskjuter medel motsvarande en tioprocentig ökning av lokalkostnaderna. KTH föreslår att Akademiska Hus får ett beslutat samhällsuppdrag och övergår till en princip för hyressättning som är långsiktigt hållbar och transparent för lärosätena.

1 Inledning

Kungl. Tekniska högskolan, KTH, är ett av Europas ledande tekniska universitet och en viktig arena för kunskapsutveckling. Som Sveriges största anordnare av teknisk utbildning och forskning har KTH omfattande internationella samarbeten och samlar studenter, lärare och forskare från hela världen. I samverkan med det omgivande samhället arbetar KTH för hållbara lösningar på några av mänsklighetens största utmaningar, exempelvis energiförsörjning, klimatförändring, informationssäkerhet, urbanisering och livskvalitet för en åldrande befolkning. KTH spelar en viktig roll för att stärka kvaliteten och relevansen i svensk högre utbildning och forskning genom att ta ansvar för teknikens roll i samhällsutvecklingen och skapa genomslag och samhällsnytta av utbildning och forskning. KTH bidrar lokalt, regionalt, nationellt och globalt genom omfattande samverkan med näringsliv och offentliga aktörer och genom samarbeten med många lärosäten. Det innovativa klimatet på KTH främjar mångsidiga lösningar och skapar en ny generation forskare, ingenjörer, arkitekter och lärare. KTH:s utbildning och forskning täcker ett brett område inom främst teknik, naturvetenskap, arkitektur, industriell ekonomi, samhällsplanering och lärande.

För Sveriges utveckling som kunskapsnation är det av stor vikt att ytterligare stärka de universitet i Sverige som har ledande positioner internationellt. Detta kräver nationella prioriteringar av högkvalitativ utbildning och excellent forskning. En grundläggande förutsättning för att KTH ska kunna bedriva verksamhet av hög kvalitet är tillgången till internationellt konkurrenskraftiga forskningsinfrastrukturer och laborativa miljöer för både forskning och utbildning.

KTH:s möjligheter och fortsatta utveckling som ett ledande tekniskt universitet är beroende av långsiktigt goda och stabila ekonomiska förutsättningar. Nuvarande omvärldsläge med de ekonomiska effekterna av främst ökad inflation medför betydande kostnadsökningar för KTH. I tidigare års budgetunderlag har KTH tagit upp utmaningen med att Akademiska Hus tillämpar marknadshyresprincipen, vilket innebär väsentligt högre hyresnivåer för lärosäten i Stockholmsregionen än i andra delar av Sverige. Den stigande inflationen spår på denna konkurrensnackdel. KTH ser allvarligt på kostnadsutvecklingen, då den redan på kort sikt riskerar att leda till försämrad kvalitet i KTH:s utbildning och forskning och kraftigt minskade möjligheter att genomföra strategiska satsningar och utvecklingsarbeten. I syfte att mildra dessa konsekvenser vidtar KTH åtgärder för att minska lokalrelaterade kostnader och effektivisera verksamhetsstödet. I den översyn som KTH gör ingår att utreda om KTH måste upphöra med verksamhet vid något eller några av lärosätets fem campusområden.

2 Strategiska utmaningar inom utbildning

2.1 Ökade ersättningsbelopp inom utbildningsområde teknik och naturvetenskap

KTH föreslår att ersättningsbeloppen inom utbildningsområde teknik och naturvetenskap kraftigt höjs för att motverka den urholkning som har skett.

Ersättningsbeloppen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå har urholkats under lång tid, vilket påverkar utbildningens kvalitet negativt. Inom laborationsintensiva utbildningsområden som teknik, naturvetenskap, farmaci och medicin är detta särskilt påtagligt. De ekonomiska förutsättningarna för att bedriva en modern utbildning av hög kvalitet inom teknik och naturvetenskap måste förbättras om KTH fortsatt ska kunna ge internationellt framstående utbildning.

Rapporten *Finansiering av svenska universitet och högskolor – de ekonomiska effekterna av statens styrning och resurstilldelning 2007–2017* (UKÄ 2019) innehåller analyser av ersättningsbeloppens utveckling. Rapporten visar på en urholkning av ersättningsbeloppen för flera utbildningsområden. Enligt UKÄ har ersättningsnivån för utbildningsområdena naturvetenskap, teknik och farmaci minskat. Ersättningsnivån 1994/95 motsvarar en ersättning på över 120 tkr i 2017 års prisnivå, att jämföra med den faktiska ersättning 2017 som uppgick till cirka 99 tkr. Utvecklingen efter 2017, speciellt med tanke på den ökande inflationen, innebär att en kraftig höjning av ersättningsbeloppen är nödvändig.

Laborativ verksamhet

KTH har nationella forskningsinfrastrukturer och framstående laborativa miljöer för både forskning och utbildning. Laborativa miljöer kräver stora och specialutformade lokalytor och är energikrävande verksamheter. I takt med de sedan 2022 kraftigt ökande lokalrelaterade kostnaderna blir det alltmer resurskrävande att kunna upprätthålla den laborativa verksamheten vid KTH. Lärosätet bedriver därför ett intensivt arbete med att se över lokalbeståndet och optimera lokalutnyttjandet, se även avsnitt 4.1 *Lokalkostnader*. Det finns risk att KTH måste dra ned på den laborativa verksamheten, vilket vore direkt kontraproduktivt för utbildningens kvalitet. Att studenter kontinuerligt får praktisk träning i laborativa miljöer är av yttersta vikt för utbildning av hög kvalitet inom tekniska och naturvetenskapliga ämnen.

Den snabba teknikutvecklingen medför ökade behov av modern och relevant utbildningsinfrastruktur, exempelvis inom datavetenskap och informationsteknik. Omfattande investeringar i laboratorielokaler och laboratorieutrustning anpassade för undervisning är nödvändiga, liksom en tillräckligt hög lärartäthet då laborationsintensiva utbildningar inte kan bedrivas i stora grupper eller i digitala format.

Utbildningsutveckling

Sedan 2022 har det pågått ett arbete vid KTH i syfte att säkerställa att KTH:s utbildning utformas och genomförs så att den är relevant för såväl framtida studenter som yrkesverksamma och näringslivet. Arbetet resulterade i beslut om att 13 principer för Framtidens utbildning ska utgöra ramverk för den fortsatta utvecklingen av KTH:s utbildningar. Bland principerna finns till exempel öppna experimentella miljöer, flexibla och strukturerade studievägar och integrerat livslångt lärande. Denna form av utbildningsutveckling är nödvändig för att främja utbildningens kvalitet, samtidigt som den kräver resurser.

Många lärosäten utvecklar en mer digitaliserad utbildnings- och forskningsverksamhet. KTH har under de senaste åren genomfört omfattande förändringar i riktning mot mer digitala undervisnings- och examinationsformer. KTH ska med sin kompetens på området kunna ligga i

framkant vad gäller digitalisering av utbildning och forskning. Exempelvis kan utbildningen med hjälp av digitalisering göras mer nyskapande och tillgänglig, exempelvis för kompetensutveckling av yrkesverksamma och omställning. Digitaliseringen innebär även större möjligheter till breddat deltagande för olika studentgrupper och kan därmed bidra till större mångfald. Digitaliseringsutvecklingen har samtidigt skapat stora utmaningar i hela högskolesektorn. Då det för lärosäten inte finns ett särskilt förvaltningsanslag, behöver medel till all form av utveckling eller administrativa merkostnader tas från KTH:s ramanslag. Inom KTH krävs stora investeringar i form av exempelvis kompetensutveckling och utveckling av systemstöd. Det finns ett fortsatt stort behov av att utveckla moderna pedagogiska metoder för digital utbildning och av att anpassa den fysiska utformningen av lokaler för att kunna erbjuda hybrida mötes- och utbildningsmiljöer av god kvalitet. Genom urholkningen av de statliga prislapparna försvåras KTH:s möjligheter att ligga i framkant av den digitala utvecklingen på det sätt som krävs och förväntas av ett tekniskt lärosäte i världsklass.

Genomströmning, breddad rekrytering och breddat deltagande

Den genomsnittliga prestationsgraden vid KTH har totalt sett legat mellan 83–85 procent de senaste åren, men skillnader finns mellan olika utbildningar. Exempelvis är prestationsgraden totalt sett lägre inom högskoleingenjörsutbildningar än inom civilingenjörsutbildningar. Den är också lägre inom behörighetsgivande utbildning och avsevärt lägre inom anslagsfinansierad vidareutbildning än inom ordinarie utbildning på grundnivå och avancerad nivå. KTH genomför konsekvent riktade insatser för att öka prestationsgraden, och med förbättrade ekonomiska förutsättningar kan ytterligare insatser för en ökad genomströmning genomföras.

KTH:s mål för breddad rekrytering och breddat deltagande är att KTH ska spegla samhället i stort. Det kräver ett omfattande arbete som KTH vill prioritera. Ambitionen att motverka snedrekryteringen till högskolan och att ge högkvalitativ utbildning för en bredare målgrupp kräver mer resurser för undervisning och stöd.

2.2 Arkitektutbildning och utbildningsområde design

KTH föreslår en fortsatt utökning av antalet helårsstudenter och helårsprestationer som KTH kan avräkna inom utbildningsområde design, i ett första skede från dagens 143 till 160. På längre sikt föreslår KTH att antalet utökas till 180 helårsstudenter och helårsprestationer, motsvarande omkring hälften av den del av arkitektutbildningen som är klassad inom utbildningsområde design. Utökningen kan ske under förutsättning att KTH tilldelas motsvarande utökning av takbeloppet.

KTH:s arkitektutbildning är lärosätets mest sökta utbildning, med 1 043 förstahandssökande 2022. Antal nybörjare 2022 var 117, varav 46 procent kvinnor. Arbetsmarknaden har varit mycket god för arkitekter sedan fastighetskrisen under 1990-talet. Enligt KTH:s senaste karriärenkät har åtta av tio av dem som tagit arkitektexamen vid KTH fått anställning inom tre månader efter examen. 87 procent av arkitekterna i enkäten anger att de fick det arbete som de tänkte sig när de tog examen.

Antalet helårsstudenter för hela arkitektutbildningen har legat mellan 400 och 500 de senaste åren. Kurserna inom utbildningen återfinns inom ett antal olika utbildningsområden, men en stor del av utbildningen är klassad inom utbildningsområde design. Antalet helårsstudenter och helårsprestationer som KTH får avräkna mot utbildningsområde design är dock betydligt lägre. Överstigande prestationer avräknas mot utbildningsområde teknik. Detta påverkar KTH:s möjligheter att bedriva en högklassig utbildning, då resurser från anslaget tas till den förhållandevis

dyrare utbildningen inom arkitektur. För 2022 fick KTH avräkna 141 helårsstudenter och helårsprestationer mot utbildningsområde design. 241 helårsstudenter och 205 helårsprestationer var överstigande prestationer som KTH i stället avräknade mot utbildningsområde teknik.

Under perioden 2017–2023 har antalet helårsstudenter och helårsprestationer som KTH får avräkna mot utbildningsområde design stegvis utökats, från 123 till 143. Denna utökning ser KTH mycket positivt på. KTH:s totala takbelopp har dock inte höjts i relation till utökningen. Det innebär att en under perioden stegvis lägre andel av takbeloppet har kvarstått till övrig utbildning. KTH eftersträvar förbättrade ekonomiska förutsättningar för arkitektutbildningen, men vill poängtera att det inte bör ske på bekostnad av minskat utrymme för högskole- och civilingenjörsutbildningar som svensk arbetsmarknad också har ett mycket stort behov av.

2.3 Utökad takbelopp – på längre sikt

KTH föreslår att KTH från och med 2026 tilldelas ett utökad takbelopp för att långsiktigt kunna svara upp mot samhällets behov av civilingenjörs- och högskoleingenjörsutbildningar, såväl som behörighetsgivande utbildning och utbildning inom livslångt lärande.

Tillfälliga satsningar har lett till underproduktion och anslagssparande

Regeringen har under perioden 2020–2022 genomfört flera tillfälliga satsningar, varav den största för KTH:s räkning har varit inom behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning. De behörighetsgivande utbildningarna på KTH utgör en god rekryteringsbas för framtida studentunderlag. De extra medlen under perioden 2020–2022 har gjort det möjligt för KTH att utveckla mer digital utbildning genom att erbjuda två basår på distans med campus-träffar och markant öka antalet helårsstudenter inom behörighetsgivande utbildning under perioden. Utbildningen kunde dock inte utökas i lika stor omfattning som regeringens satsning, där KTH erhöll totalt cirka 135 mnkr (37 + 73 + 24 mnkr för respektive år). Satsningen skulle motsvaras av cirka 700 nya studenter såväl höstterminen 2020 som höstterminen 2021. KTH var det lärosäte som åtog sig störst andel av satsningen. KTH har under perioden höstterminen 2020–vårterminen 2022 avräknat 692 helårsstudenter och 300 helårsprestationer inom den särskilda satsningen, vilket motsvarar cirka 54 mnkr.

Regeringen genomför sedan 2020 en särskild satsning på livslångt lärande. Tillsammans med det nyligen införda omställningsstudiestödet bidrar satsningen till utvecklingen av ett utbildningsutbud för livslångt lärande vid svenska lärosäten. KTH har under 2021 och 2022 presterat mer utbildning inom livslångt lärande än regeringens särskilda satsning (för 2021 kunde dock medel från 2020 års anslag 2:64 fortsatt användas). Såväl antalet kurser som antalet helårsstudenter och antalet unika individer inom anslagsfinansierad vidareutbildning har ökat markant mellan 2020 och 2022. Detta reflekterar även KTH:s interna målsättning om att utveckla det livslånga lärandet till en integrerad del av utbildningen vid KTH och omfatta omkring 20 procent av utbildningsutbudet. KTH:s universitetsstyrelse har beslutat att KTH:s ram för anslagsfinansierad vidareutbildning ska utökas årligen under perioden 2023–2025. Samtidigt innebär utvecklingen av livslångt lärande nya utmaningar, genom en förändrad efterfrågan och ett förändrat utbud av utbildning. Utvecklingen av livslångt lärande innebär även att arbetet med validering behöver förstärkas och pedagogiken anpassas till en delvis ny studentpopulation.

Ett tredje exempel på särskild satsning är den försöksverksamhet för ny, kortare kompletterande utbildning om 60 högskolepoäng som KTH gavs i uppdrag att inleda under 2022. Utbildningen kräver förhållandevis mycket resurser och konkurrerar i viss mån med den befintliga kompletterande pedagogiska utbildningen om 90 högskolepoäng.

Med anledning av de senaste årens olika villkorade satsningar, där takbeloppet tillfälligt höjts i större utsträckning än vad KTH har kunnat omsätta, har KTH ett anslagssparande efter 2022 på cirka 136 mnkr, vilket motsvarar 10 procent av takbeloppet 2022. Till stor del går detta att härleda till satsningen på behörighetsgivande utbildning, där KTH kunde avräkna omkring 54 av totalt 135 mnkr.

Kortsiktiga, öronmärkta satsningar medför en strategisk utmaning genom att det skapar stora svårigheter i planering, styrning och uppföljning av verksamheten. Detta är inte minst påtagligt för ett programinriktat lärosäte som KTH, där den absoluta merparten av utbildningen genomförs i fleråriga utbildningsprogram. Detta gör det extra viktigt att utbyggnader hanteras med den långsiktighet som krävs. Vid större utbyggnader, utveckling av nya utbildningar eller en kraftigt ökad efterfrågan av tekniska utbildningar krävs långsiktiga investeringar i såväl specialanpassade utbildningslokaler och utbildningsinfrastruktur som rekrytering av tillsvidareanställd undervisande personal. KTH vill framföra att ett permanent utökat takbelopp, i kombination med ökade ersättningsbelopp för utbildningsområde teknik och naturvetenskap, är att föredra framför tillfälliga, öronmärkta satsningar.

KTH:s utbildningsvolym på längre sikt och nya utbildningar utifrån samhällets behov

Fram till 2020 överproducerade KTH under flera år i relation till takbeloppet. Antalet helårsstudenter har inte minskat sedan 2019 utan tvärtom ökat årligen, om än i relativt låg grad. Även antalet nybörjare har ökat sedan 2019, där de största ökningarna var 2020 och 2022. Antalet nybörjare inom civilingenjörsutbildningarna har ökat årligen sedan 2019.

Underprestationen från 2021 och 2022 innebär att KTH inte kommer att behöva ett utökat takbelopp för 2024 eller 2025, då det ackumulerade anslagssparandet medför ett behov av att överproducera i relation till takbeloppet under de närmaste åren för att hämta hem tidigare underproduktion. KTH strävar efter att under 2023 utöka antalet helårsstudenter till omkring 13 000 genom riktade insatser och att fortsätta utökningen 2024 och 2025.

KTH vill avisera att universitetet räknar med att kunna bidra med samhällsrelevant utbildning för ett utökat takbelopp från och med 2026 och förordar därför en långsiktig utökning av permanent karaktär med början 2026. KTH erbjuder utbildning på alla utbildningsnivåer inom ett brett område. I stort sett samtliga av KTH:s utbildningsprogram faller inom kategorin bristyrkesutbildningar och KTH har överlag ett högt söktryck. De tre mest sökta utbildningarna 2022, utöver arkitektutbildningen, var civilingenjörsutbildning i datateknik, industriell ekonomi respektive teknisk fysik. De två mest sökta högskoleingenjörsutbildningarna 2022 var i byggteknik och design respektive teknik och ekonomi.

Enligt Statistiska centralbyråns *Trender och prognoser 2020* med långsiktiga bedömningar av tillgång och efterfrågan på utbildad arbetskraft, beräknas efterfrågan på högskoleingenjörer och civilingenjörer att öka med drygt 25 respektive närmare 40 procent fram till 2035. Bland civilingenjörerna beräknas efterfrågan öka mest på utbildade inom industriell ekonomi och inom teknisk fysik, elektro- och datateknik.¹

KTH vill även lyfta fram några andra områden av stor vikt för samhällsutvecklingen där KTH kan bidra till kompetensförsörjningen: energiförsörjning, cybersäkerhet, artificiell intelligens och medicinsk teknik. Områdena är relevanta för ordinarie tre- eller femåriga utbildningsprogram och tvååriga masterprogram såväl som för vidareutbildning i kortare format. Ny och utökad utbildning inom dessa områden skulle vara nära kopplad till större pågående forskningssatsningar vid KTH, vilket ger förutsättningar för att kunna erbjuda

---

¹ SCB, *Trender och Prognoser 2020 Befolkning, utbildning, arbetsmarknad – med sikte på år 2035*.

forskningsanknuten utbildning på hög internationell nivå. Se även avsnitt 3 *Strategiska utmaningar inom forskning*.

KTH:s främsta roll för samhällsutvecklingen är att bidra till kompetensförsörjningen regionalt och nationellt av ingenjörer, arkitekter och lärare samt att erbjuda utbildning i lämpliga former för de personer som önskar omskola eller vidareutbilda sig. KTH skulle kunna utöka sin medverkan till Sveriges utveckling genom ett utvecklat utbildningsutbud som möter samhällets behov. Detta kan möjliggöras genom en långsiktig och permanent utökning av takbeloppet, med möjlig början från och med 2026.

2.4 Säkerställ ett oberoende studentinflytande

KTH föreslår att det nationella stödet för studentinflytande ökar från dagens 55 mnkr kronor till 110 mnkr för att säkerställa ett oberoende studentinflytande. Ökningen bör vara permanent.

Ett väl fungerande studentinflytande är viktigt för att uppnå hög kvalitet i KTH:s verksamhet. En stor del av studentinflytandet utförs av Tekniska Högskolans Studentkår och ett gott samarbete mellan studentkåren och KTH är en förutsättning för arbetet med studenternas deltagande i kvalitetsutveckling av KTH:s utbildning. För att främja studentinflytandet lämnar KTH ett betydligt större bidrag till studentkåren än vad lärosätet får i nationellt stöd till studentinflytande.

Det direkta statliga stödet för studentinflytande har visserligen höjts med 20 mnkr jämfört med 2020 års nivå, men beloppet är fortsatt långt ifrån tillräckligt för de behov som finns. Det innebär att KTH, precis som andra lärosäten, finansierar delar av studentkårens arbete med studentinflytande. Studentkåren hamnar därmed i en olycklig beroendeställning till lärosätet och det är nödvändigt att regeringens stöd för studentinflytande ökar markant till likvärdiga nivåer som före kårobligatoriets avskaffande.

I utredningen om kårobligatoriets avskaffande (SOU 2008:11) föreslogs en ersättning till studentkårerna motsvarande 310 kronor per helårsstudent, vilket utifrån dagens utbildningsvolym i den svenska högskolan motsvarar drygt 96 mnkr. Därutöver föreslogs minst 30 mnkr för finansiering av studiesocial verksamhet.

3 Strategiska utmaningar inom forskning

KTH bedriver världsledande forskning inom till exempel teknik, digitalisering, materialvetenskap, livsvetenskap och energi. Forskningen spänner från grundläggande forskning till tillämpad forskning som ofta bedrivs i nära samverkan med industrin. KTH:s forskning och den tekniska utveckling som den leder till bidrar till Sveriges konkurrenskraft.

3.1 Utökade basanslag

KTH föreslår en bättre balans mellan basanslag och extern finansiering. Det är nödvändigt för att säkerställa såväl oberoende grundforskning som tillämpad forskning. Bättre balans kan åstadkommas genom att antingen kraftigt öka basanslagen eller omfördela medel från statliga forskningsfinansiärer.

Basanslaget utgör den grundfinansiering som gör det möjligt för lärosäten att strategiskt rekrytera de allra bästa forskarna i internationell konkurrens och ge dem utrymme att själva bestämma över den egna forskningen. Grundläggande forskning är en förutsättning för stora forskningsgenombrott och för att kunna bygga internationellt ledande miljöer inom såväl breda som mer riktade områden. Basanslagen är därför avgörande för att universiteten ska kunna upprätthålla och utveckla oberoende och excellent forskning och bidra till att Sverige förblir ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer. En bred forskning av hög kvalitet är även en förutsättning för att KTH ska kunna erbjuda aktuell och relevant forskningsanknuten utbildning inom universitetets ämnesområden. Basanslaget är centralt för att kunna erbjuda konkurrenskraftiga anställningar som professor, lektor och biträdande lektor.

Basanslaget finansierar även de grundläggande förutsättningar som krävs för att bedriva forskning av hög kvalitet. KTH arbetar därför kontinuerligt med att säkerställa toppmodern och storskalig forskningsinfrastruktur, laborativa miljöer, säker lagring av forskningsdata och publicering i öppet tillgängliga plattformar, vilket medför stora kostnader. I betänkandet *Stärkt fokus på framtidens forskningsinfrastruktur* (SOU 2021:65) föreslås att universitet och högskolor ges större ansvar för forskningsinfrastruktur vid det egna lärosätet. KTH ser positivt på det men betonar att ett sådant ansvar måste åtföljas av ökade basanslag. Se även avsnitt 3.3 *Nationell forskningsinfrastruktur*.

Det senaste decenniets utveckling har inneburit att lärosätena blivit alltmer beroende av forskningsbidrag från externa källor. På KTH utgör i dag basanslaget cirka 38 procent av KTH:s intäkter för forskning och forskarutbildning. Externa bidrag och avgiftsintäkter står för cirka 62 procent. De främsta externa finansieringskällorna för KTH är Vetenskapsrådet, Wallenbergstiftelserna, EU, Vinnova, Stiftelsen för strategisk forskning och Statens energimyndighet. I det nationella och internationella forskningssystemet fyller externfinansiering en viktig funktion genom att medel för projekt söks i öppen konkurrens och vissa större forskningssatsningar möjliggörs inom strategiska områden. Men för att det svenska systemet för forskningsfinansiering ska fungera krävs en bättre balans mellan basanslag och extern finansiering. KTH anser att andelen basanslag behöver öka för att KTH i ett långsiktigt perspektiv ska kunna bedriva forskning och utbildning av hög kvalitet och kunna konkurrera med de främsta lärosätena i Europa och globalt.

På grund av ökade externa bidrag och ökade krav på samfinansiering av dessa externa bidrag binds allt större del av KTH:s basanslag upp i åtaganden som härrör från externa bidrag, vilket förvärrar den obalans som råder mellan basanslag och externfinansiering och begränsar utrymmet för fri grundforskning.

Krav på samfinansiering uppstår på olika sätt. Finansiärer kan ställa krav på att lärosätet ska stå för en del av kostnaden för projektet. Krav på samfinansiering kan även uppstå indirekt, exempelvis när finansiären tillämpar en maxgräns för hur stora bidrag som utbetalas oavsett ett forskningsprojekts faktiska kostnader. Ett annat exempel är tidsbegränsade bidrag, såsom treåriga bidrag för finansiering av fyraåriga anställningar som doktorand. Vissa finansiärer har begränsat hur stor andel av overheadkostnaderna som de betalar, till exempel Knut och Alice Wallenbergs stiftelse, Stiftelsen för strategisk forskning och EU. Kraven på samfinansiering innebär att den redan låga andelen av basanslag binds upp av samfinansiering av forskningsprojekt inom områden definierade och avgränsade av forskningsfinansiärerna. Under 2022 uppgick enbart den direkta samfinansieringen på KTH som redovisats inom externt finansierade projekt till minst 182 mnkr. Kraven på samfinansiering innebär att det blir allt svårare för KTH att upprätthålla såväl bredd som spets i forskningen och framförallt säkerställa nyfikenhetsdriven grundforskning.

3.2 Nationella åtaganden

Inom vissa områden kan det finnas behov av särskilda strategiska satsningar och nationell samordning. KTH är berett att göra nationella åtaganden inom forskning och utbildning i områden där KTH är internationellt ledande. Två aktuella samhällsutmaningar som bör adresseras genom särskilda nationella satsningar är cybersäkerhet och energiförsörjning. KTH vill vidare lyfta fram behovet av nationell finansiering av den helt unika forskningsinfrastrukturen Human Protein Atlas som KTH ansvarar för med stöd av externa finansiärer.

3.2.1 Cybercampus Sverige

KTH föreslår att ett nationellt cybercampus inrättas redan under 2024 med en inledande årlig finansiering på 25 mnkr. KTH kan med sin kompetens inom området stå värd för en sådan satsning på cybersäkerhet som behöver inkludera en bredd av samarbetspartner i hela Sverige.

För att säkra och försvara den digitala infrastrukturen som vårt samhälle vilar på behövs hög specialistkompetens inom cyberförsvar. Det behövs även bättre verktyg och metoder för att utveckla och förvalta säkra IT-system, liksom fortbildning av yrkesverksamma i olika sektorer. Detta förutsätter löpande tillgång till kunskap från forskning och lösningar från innovationsarbete. Det kräver också nära samarbete mellan Försvarsmakten, andra myndigheter, företag och kunskapsorganisationer.

Ansvar för att skydda den svenska cyberdomänen delas mellan många organisationer. Utbildning och forskning i cybersäkerhet genomförs av högskolor och institut i hela landet men utan samordning och gemensam inriktning. Sverige behöver därför en nationell satsning, där universitet, forskningsinstitut och yrkeshögskolor kan samordnas och interagera med myndigheter och näringsliv. KTH, RISE Research Institutes of Sweden och Försvarsmakten har gemensamt tagit fram ett förslag om att skapa Cybercampus Sverige.

Cybercampus Sverige är avsett att fungera som en nationell samarbetsarena där olika aktörer arbetar tillsammans för att säkerställa samhällets behov av kompetensförsörjning, kunskap, forskning, innovation och infrastruktur inom cybersäkerhet. En sådan bred samarbetsarena kan möta de behov som inte kan adresseras av en enskild aktör inom svenskt cyberskydd och komplettera till exempel Nationellt cybersäkerhetscenter och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Cybercampus Sverige kan organiseras som ett nationellt samarbete mellan flera lärosäten, forskningsinstitut, statliga myndigheter och privata företag i Sverige.

För att förbereda Cybercampus Sverige har KTH, RISE Research Institutes of Sweden och Försvarsmakten med stöd av Vinnova inrättat en planeringsgrupp som även inkluderar Karlstads universitet, Ericsson, Saab och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Vinnova har visat intresse för att fortsatt bidra till etableringen av Cybercampus Sverige.

KTH är Sveriges största och mest produktiva universitet inom cybersäkerhetsforskning och har etablerade samarbeten med till exempel Försvarsmakten för vidareutbildning av cybersoldater. KTH har samlat ledande forskningskompetens inom ramen för Centre for Cyber Defence and Information Security, CDIS. KTH har därför förutsättningar för att stå värd för en nationell satsning på Cybercampus Sverige och är därtill berett att se till att en etablering sker skyndsamt.

KTH kan tillsammans med föreslagna samarbetspartner utforma en plan för etablering av Cybercampus Sverige, inklusive rekrytering av expertis, utveckling av samhällsrelevanta utbildningar, säkerställande av relevant forskningsinfrastruktur och teknik. För att etablera Cybercampus Sverige behöver en organisationsstruktur byggas upp och samarbetsformer utvecklas som kan involvera kompetens och aktörer i hela Sverige. Genom en nationell satsning med en samordnad styrning kan en plattform skapas för nationell samordning och uppbyggnad av samarbeten inom forskning, utbildning, innovation och infrastruktur av relevans för cybersäkerhet.

Det växande hot som cyberattacker och cyberspionage utgör innebär att det finns ett akut behov av vidareutbildning av yrkesverksamma för att förse samhället med cybersäkerhetsexperten. För att möta samhällets breda behov behöver en snabb etablering av Cybercampus Sverige ske.

KTH föreslår därför att Cybercampus Sverige inrättas senast 2024 med tillhörande särskild finansiering för att skapa förutsättningar för uppbyggnad av verksamheten. Därtill bör det etableras en nationellt utsedd styrgrupp med representanter från universitet, forskningsinstitut, statliga myndigheter och företag. För ytterligare information se <https://cybercampus.se/>.

3.2.2 Forskning, innovation och kompetens inom energiförsörjning

KTH föreslår att ett strategiskt forskningsområde inom energiområdet med inriktning mot kärnteknik inrättas.

Utvecklingen av hållbara energisystem är en av de största utmaningarna i världen och Sverige står inför akuta problem med energiomställning och energiförsörjning. För att möta denna samhällsutmaning krävs omfattande forskning, innovation och kompetensförsörjning inom områden såsom kärnkraft, nya kärnreaktorer, fusion och fusionsreaktorer, förnybara energislag, styrning av kraftsystem, digitalisering av kraftsystem (smarta nät), effektiva värmepumpar, biobränslen, batterier och turbomaskiner.

Det finns i dag ett strategiskt forskningsområde inom energi som kallas STandUP for Wind och som samordnas av Uppsala universitet, i samarbete med KTH, Sveriges lantbruksuniversitet och Luleå tekniska universitet. Men för att möta energiutmaningen skulle den direkta finansieringen till energiforskning behöva öka och det finns ett särskilt behov av att öka forskningen inom området kärnteknik.

KTH har omfattande och ledande forskning inom energiområdet och särskilt kärnteknik, både grundforskning och tillämpad forskning i nära samverkan med svenskt näringsliv. KTH har därmed goda möjligheter att bidra till ny kunskap och innovationer inom energiområdet på både kort och lång sikt. För att klara energiomställningen och energikrisen finns ett stort behov av utbildad arbetskraft och kompetensförsörjningen kräver utbyggnad av såväl grundutbildning,

vidareutbildning som utbildning på forskarnivå inom energiområdet. KTH utbildar redan i dag ett stort antal studenter och doktorander inom dessa områden men har möjlighet att utöka volymen för att möta samhällets behov, även när det gäller vidareutbildning. Med en nationell strategisk satsning kan KTH bidra i större omfattning än i dag när det gäller Sveriges energiförsörjning, tillsammans med andra myndigheter, industrin och andra lärosäten.

3.2.3 Human Protein Atlas

KTH föreslår en riktad satsning på den europeiska kärnresursen Human Protein Atlas på 30 mnkr årligen för att säkerställa den långsiktiga driften.

Human Protein Atlas startade för 20 år sedan som ett forskningsprojekt med målsättningen att karakterisera människans alla proteiner. Projektet koordineras av KTH och har utvecklats till en världsledande forskningsinfrastruktur bestående av en databas med cirka 10 miljoner bilder från människans inre som alla har kartlagts av certifierade läkare. Dessa bilder utgör en atlas som innehåller drygt 15 miljoner webbsidor med data som täcker olika aspekter av mänskliga proteinkodande gener. Databasen har sitt säte på KTH.

Varje år uppdateras databasen med en mängd data som samlas in av forskarna i projektet men också med data från andra forskargrupper runt världen. Proteinatlasen är helt unik i sitt slag och har i dag cirka 400 000 besökare per månad både från akademi och från företag. Den är därmed en av världens mest besökta biologiska databaser och varje år bidrar den till tiotusentals publikationer runt om i världen inom området human biologi och sjukdom.

Organisationen ELIXIR (www.elixir-europe.org) har, baserat på proteinatlasens grundläggande betydelse inom livsvetenskaperna, utnämnt den till en europeisk kärnresurs. All information i atlasen är öppet tillgänglig för att möjliggöra för forskare både i den akademiska världen och inom industrin att bredda och fördjupa forskningen för att ytterligare öka förståelsen för människans biologi och sjukdomar.

Projektet har finansierats framförallt av Knut och Alice Wallenbergs stiftelse, KAW, men även av Erling Perssons stiftelse, Vinnova och olika EU-program. I dag är cirka 50 personer helt finansierade genom KAW för att upprätthålla databasen.

KAW har 2022 beslutat om ett avslutande stöd till proteinatlasen för perioden 2025–2028 på sammanlagt 50 mnkr under perioden. Utöver det basanslag som KTH allokerar till proteinatlasen kommer KTH att använda delar av myndighetskapitalet för att finansiera driften. Den externa finansieringen och de resurser KTH bidrar med utgör inte en långsiktigt stabil finansiering. För att kunna upprätthålla denna världsunika forskningsinfrastruktur krävs en mer långsiktig nationell finansiering.

3.3 Nationell forskningsinfrastruktur

Nationella forskningsinfrastrukturer fyller en viktig funktion i forskningssystemet. Det finns forskningsinfrastrukturer som kräver nationell samordning och finansiering men av lika stor vikt är de lokala infrastrukturerna som möter lärosätesspecifika behov. KTH har tolv stycken så kallade etablerade forskningsinfrastrukturer som är av särskild strategisk vikt för KTH och ett stort antal mindre och specialiserade forskningsinfrastrukturer. Drift och uppgradering av forskningsinfrastrukturer, vare sig de är lokala eller nationella, är mycket kostsam.

3.3.1 Science for Life Laboratory, SciLifeLab

KTH vill framhålla att den långsiktiga finansieringen av SciLifeLab är av stor vikt för att upprätthålla verksamheten.

KTH föreslår att medlen för det strategiska forskningsområdet molekylär bioteknik ökar för att stärka utvecklingen av denna unika infrastruktur.

KTH är huvudman för den nationella forskningsinfrastrukturen Science for Life Laboratory, SciLifeLab. SciLifeLabs övergripande vision är att möjliggöra banbrytande, tvärvetenskaplig forskning som annars inte vore möjlig att genomföra i Sverige och främja att forskningen leder till samhällsnytta. Verksamheten drivs av de fyra grundande universiteten KTH, Karolinska institutet, Stockholms universitet och Uppsala universitet samt via noder på lärosäten i hela landet. SciLifeLab har som nationellt nav för forskningsinfrastruktur i uppdrag att utveckla och tillgängliggöra avancerad teknologi och expertis för forskare från universitet och högskolor samt andra forskningsutövare i Sverige.

Den långsiktiga statliga finansieringen av SciLifeLab, som sker via öronmärkningar i KTH:s regleringsbrev, är helt oumbärlig för dess verksamhet. Av stor betydelse är det strategiska forskningsområdet molekylär bioteknik som ska användas för verksamheten vid SciLifeLab. Utan den satsning som Alliansregeringen genomförde på strategiska forskningsområden skulle SciLifeLab inte ha kunnat utvecklas till den excellenta och unika nationella forskningsmiljö som den är i dag.

Under de senaste åren har den statliga finansieringen till SciLifeLab ökat och det har tillkommit ytterligare uppdrag om beredskap för framtida pandemier, något som KTH ser mycket positivt på. Utöver ökade statliga medel erhåller SciLifeLab omfattande extern finansiering, framförallt från Wallenbergstiftelserna. Den största satsningen är Wallenbergs nationella program för datadriven livsvetenskap. Programmet startade 2021 och kommer att pågå i tolv år med sammanlagd extern finansiering på 3,1 mdkr.

Utvecklingen innebär att verksamheten vid SciLifeLab expanderar. För att SciLifeLab ska kunna fortsätta att utvecklas och svara mot de behov som finns från såväl forskarsamhället som andra myndigheter, företag och samhället i stort, skulle medlen för det strategiska forskningsområdet molekylär bioteknik behöva öka. Det skulle stärka grundfinansieringen av forskningen och därmed bidra till att stärka utvecklingen av denna unika infrastruktur.

3.3.2 MAX IV

KTH vill lyfta fram vikten av att MAX IV finansieras till fullo med direkta anslag och inte belastar de enskilda lärosätenas anslag för forskning och utbildning på forskarnivå.

MAX IV är en nationell synkrotronljusanläggning för material- och livsvetenskaplig forskning. Det behövs en långsiktig och hållbar finansiering av MAX IV som inte belastar enskilda lärosätens anslag. KTH vill även påtala att det är ett problem för svenska forskare att få tillgång till MAX IV-anläggningen, vilket behöver angripas med fortsatt uppbyggnad av de lokala forskningsinfrastrukturerna vid olika lärosäten. Dessa lokala infrastrukturer är nödvändiga för att universitetens forskare ska kunna nyttja MAX IV och för att stärka forskare som i dag har svårt att konkurrera med internationella användare av MAX IV. Det är av största vikt att den svenska finansieringen bidrar till att minska excellenslyftan så att svenska forskare kan konkurrera om experimenttid vid MAX IV.

4 Övriga strategiska utmaningar

4.1 Lokalkostnader

KTH föreslår att hänsyn till de högre lokalkostnaderna i Stockholmsregionen tas i den nationella resursfördelningen för att skapa likvärdiga förutsättningar mellan lärosätena i Sverige.

KTH föreslår att regeringen tillskjuter medel motsvarande en tioprocentig ökning av lokalkostnaderna. Se även skrivelse från SUHF: *Kraftigt ökade lokalkostnader för universitet och högskolor*, Dnr SU-850-044-22, den 4 oktober 2022.

KTH föreslår att Akademiska Hus får ett beslutat samhällsuppdrag och övergår till en princip för hyressättning som är långsiktigt hållbar och transparent för lärosätena.

KTH:s lokalkostnader kommer att öka betydligt de kommande tre åren, vilket är en konsekvens av att hyresavtalen indexeras upp i takt med den ökade inflationen och kraftigt ökade elpriser.

Lokalkostnadernas andel av verksamhetens totala kostnader är högre vid KTH än vid andra lärosäten. Som tekniskt universitet har KTH en verksamhet som i många fall kräver kostsamma forskningsinfrastrukturer och avancerade laborativa miljöer för både forskning och utbildning. Ett annat skäl till KTH:s höga lokalkostnader är att KTH bedriver verksamhet vid fem campusområden spridda över fyra kommuner i Stockholmsregionen (Campus Valhallavägen, Campus Södertälje, Campus Flemingsberg, Campus Kista och Campus Solna) i syfte att bidra till samhällsutvecklingen i Stockholmsregionen. Den främsta orsaken till KTH:s höga lokalkostnader är dock den marknadshyressättning som Akademiska hus tillämpar och som innebär väsentligt högre kvadratmeterhyra för lärosäten i Stockholmsregionen än för lärosäten i andra delar av Sverige.

De ökade lokalkostnaderna på grund av inflationen riskerar redan på kort sikt att påverka kvaliteten i KTH:s utbildning och forskning, då en större andel av anslagen kommer att behöva gå till ökade kostnader för befintliga lokaler.

KTH vidtar åtgärder för att minska lokalkostnaderna och ser i samband med det över möjligheterna att säga upp hyresavtal som förfaller, att säga upp hyresavtal i förtid och om möjlighet finns att omförhandla hyresavtal i syfte att minska den förhyrda arean. Samtidigt arbetar KTH även för att ytterligare effektivisera lokalutnyttjandet och ser över kommande lokalinvesteringar. En särskild frågeställning är om KTH har råd att fortsatt bedriva verksamhet vid fem olika campusområden. Merparten av åtgärderna förväntas främst få effekter på längre sikt, mellan fyra och åtta år.

5 Redovisning av medlemskap i forskningssamarbete som kräver särskilt bemyndigande

KTH deltar för närvarande i fem stora kunskaps- och innovationsprogram inom så kallade Knowledge and Innovation Communities (KIC) inom European Institute of Innovation and Technology (EIT). Av dessa kräver inte längre EIT InnoEnergy någon medlemsavgift. Därutöver deltar KTH i European Research Infrastructure for Imaging Technologies in Biological and Biomedical Sciences (Euro-Bioimaging-ERIC) och den ideella föreningen EBRAINS. KTH betalar medlemsavgifter enligt nedan till dessa.

Prognosen för de kommande tre åren (2024–2026) är att medlemsavgifterna kommer att vara liknande dem som råder för 2023. KTH önskar att samtliga nedanstående bemyndiganden förlängs till och med 2026 med samma belopp som för 2023.

Bemyndiganden	Bemyndiganden till och med	Enligt RB 2023, högst (tkr)	Betalt 2022, SEK (tkr)	Medlemsavgift 2023 i euro
EIT Raw Materials	2025	1 200	834	100 000
EIT Health	2025	900	774	65 000
EIT Digital	2025	400	293	30 000
EIT Urban Mobility	2023	540	314	30 000
Euro-Bioimaging-ERIC	2023	1 000	855	86 087
EBRAINS	2023	1 600	1 000	100 000

6 Bedömning av ekonomisk utveckling

KTH bedömer att det ekonomiska läget väsentligt har försämrats jämfört med föregående års budgetunderlag. Det förklaras till stor del av ökade lokalkostnader till följd av den högre inflationen. Det ekonomiska resultatet för 2022 är minus 137 mnkr. Från 2023 och fram till 2026 beräknas ett fortsatt stort negativt resultat om inga åtgärder vidtas.

Myndighetskapitalet uppgår vid utgången av 2022 till 741 mnkr jämfört med 877 mnkr 2021. KTH har tidigare beslutat om strategiska satsningar finansierade med myndighetskapital. Under 2022 har dessa satsningar påverkat resultatet med ungefär 70 mnkr. Medlen har använts till satsningar på bland annat doktorander, postdoktorer och infrastruktur.

6.1 Intäkter

Anslagsmedel anges enligt angivna belopp i budgetpropositionen, exklusive de belopp som transfereras för till exempel SciLifeLabs verksamhet vid andra lärosäten. För 2026 har det antagits att KTH erhåller en pris- och löneomräkning på 2,5 procent.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar förväntas öka till stor del beroende på ökade intäkter för KTH:s andrahandsuthyrning av lokaler samt student- och gästforskarbostäder.

Inflödet av externa bidragsmedel antas öka något jämfört med tidigare år. Ökningen är dock inte större än att KTH i ökad utsträckning kommer att behöva ta i anspråk oförbrukade bidrag, som då kommer att redovisas som intäkter av bidrag.

6.2 Kostnader

I prognosen för personalkostnader för 2024–2026 har inga antaganden gjorts om förändring av antalet årsarbetskrafter, men kommande lönerevisioner påverkar kostnadsutvecklingen.

Lokalkostnaderna påverkas främst av beräknade indexhöjningar av hyreskostnader samt ökade mediakostnader.

Övriga driftskostnader beräknas öka något genom den allmänna prisökning som sker. Även avskrivningskostnaderna bedöms öka något 2024 och 2025 med hänvisning till pågående forskningsinfrastruktursatsningar och aktiva lokalprojekt.

För kommande år beräknar KTH ett negativt utfall. Beräkningarna i tabellen återspeglar inte KTH:s ekonomiska utveckling fullt ut då beräkningarna utgår från innevarande års prisnivå. Den budget som KTH fattade beslut om i november 2022 visar att myndighetskapitalet riskerar att förbrukas redan under 2025, ett år tidigare än vad som visas i tabell 1 nedan.

KTH arbetar aktivt med åtgärder för att effektivisera verksamheten i syfte att uppnå hög kvalitet och använda resurserna effektivt. Utöver arbetet med att se över lokalkostnaderna genomförs ett arbete med ökad samordning, digitalisering och utveckling av processer inom verksamhetsstödet för att minska kostnaderna och frigöra resurser. Med anledning av det ekonomiska läget har KTH också initierat ett arbete med att se över vilka ytterligare kostnadsbesparingar som kan genomföras. Genomförda åtgärder förväntas dock ge effekter främst på längre sikt.

7 Tabellbilagor

7.1 Tabell 1 Total budget

Total budget ²	2022	2023	2024	2025	2026
(tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag ¹	2 660 597	2 769 527	2 756 403	2 744 287	2 744 287
Avgifter	703 808	715 000	720 000	720 000	720 000
Bidrag	1 898 095	2 000 000	2 050 000	2 100 000	2 150 000
Finansiella intäkter	26 301	30 000	30 000	30 000	30 000
Summa intäkter	5 288 801	5 514 527	5 556 403	5 594 287	5 644 287
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	3 357 468	3 454 000	3 530 000	3 530 000	3 530 000
Lokaler	987 230	1 128 000	1 150 000	1 150 000	1 150 000
Drift/Övrigt	852 007	880 000	890 000	890 000	890 000
Avskrivningar	218 718	230 000	245 000	255 000	255 000
Finansiella kostnader	10 549	14 000	14 000	14 000	14 000
Summa kostnader	5 425 973	5 706 000	5 829 000	5 839 000	5 839 000
Verksamhetsutfall	-137 172	-191 473	-272 597	-244 713	-194 713
Transfereringar	776 151	780 000	780 000	780 000	780 000
Årets kapitalförändring/ årets resultat	-137 172	-191 473	-272 597	-244 713	-194 713
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	740 985	549 512	276 915	32 202	-162 511
Utgående oförbrukade bidrag	1 606 542	1 500 000	1 450 000	1 400 000	1 350 000

¹ Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

² Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för avgifter respektive bidrag ska alltid kommenteras.

Anslagsintäkterna redovisas med avdrag för transfereringar, se vidare tabell 2 och 3.
Prognosticerad kostnad för lönerevision ingår i personalkostnader år 1 (2024).

7.2 Tabell 2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2022	2023	2024	2025	2026
(tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Takbelopp ¹	1 251 995	1 327 305	1 326 181	1 314 065	1 314 065
Beräknad avräkning ² (A)	1 251 995	1 327 305	1 326 181	1 314 065	1 314 065
Särskilda åtaganden (B)					
Anslag (A+B)	1 251 995	1 327 305	1 326 181	1 314 065	1 314 065
- avgår att transferera	-8 811	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Avgifter	282 571	285 000	290 000	290 000	290 000
Bidrag	39 604	50 000	50 000	50 000	50 000
Finansiella intäkter	4 630	5 000	5 000	5 000	5 000
Summa intäkter³	1 569 989	1 658 305	1 662 181	1 650 065	1 650 065
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	980 727	1 016 000	1 040 000	1 040 000	1 040 000
Lokaler	355 984	427 000	435 000	435 000	435 000
Drift/Övrigt	286 626	296 000	300 000	300 000	300 000
Avskrivningar	59 474	60 000	65 000	70 000	70 000
Finansiella kostnader	1 688	3 000	3 000	3 000	3 000
Summa kostnader	1 684 499	1 802 000	1 843 000	1 848 000	1 848 000
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	-114 510	-143 695	-180 819	-197 935	-197 935

¹ Takbelopp enligt budgetpropositionen för innevarande år i prishöjning för år 0.

² Beräknad avräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

³ Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

Prognosticerad kostnad för lönerevision ingår i personalkostnader år 1 (2024).

7.3 Tabell 3 Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskning och utbildning på forskarnivå	2022	2023	2024	2025	2026
(tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag ¹	1 843 660	1 869 222	1 869 222	1 869 222	1 869 222
- avgår att transferera	-426 247	-418 000	-430 000	-430 000	-430 000
Avgifter	421 237	430 000	430 000	430 000	430 000
Bidrag	1 858 491	1 950 000	2 000 000	2 050 000	2 100 000
Finansiella intäkter	21 670	25 000	25 000	25 000	25 000
Summa intäkter	3 718 812	3 856 222	3 894 222	3 944 222	3 994 222
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	2 376 742	2 438 000	2 490 000	2 490 000	2 490 000
Lokaler	631 245	701 000	715 000	715 000	715 000
Drift/Övrigt	565 382	584 000	590 000	590 000	590 000
Avskrivningar	159 244	170 000	180 000	185 000	185 000
Finansiella kostnader	8 861	11 000	11 000	11 000	11 000
Summa kostnader	3 741 474	3 904 000	3 986 000	3 991 000	3 991 000
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	-22 662	-47 778	-91 778	-46 778	3 222

¹ Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för innevarande år (år 0).

Prognosticerad kostnad för lönerevision ingår i personalkostnader år 1 (2024).

7.4 Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Investeringar i anläggningstillgångar ¹	2022	2023	2024	2025	2026	2027
(tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.	Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	610 034	676 195	636 195	596 195	576 195	556 195
Beräknad nyupplåning	332 135	220 000	200 000	180 000	180 000	180 000
<i>varav investeringar i immateriella anläggningstillgångar</i>	14	30	30	30	30	15
Beräknad amortering	265 975	260 000	240 000	200 000	200 000	200 000
UB lån i Riksgäldskontoret	676 195	636 195	596 195	576 195	556 195	536 195
Maximalt utnyttjande av låneramen under året	676 195	636 195	596 195	576 195	556 195	536 195
Föreslagen låneram	680 000	680 000	660 000	660 000	620 000	620 000
Beräknad ränteutgift	4 675	13 500	12 800	12 000	11 500	11 000
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	0,75 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %
Summa räntor och amorteringar	270 650	273 500	252 800	212 000	211 500	211 000
Maximalt utnyttjande av räntekontokredit under året	0	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	0	0	0	0	0	0

¹ Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

7.5 Tabell 5 Lokalförsörjning

Redovisning av lokaler	2022	2023	2024	2025	2026
(mnkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Area, kvm LOA (exkl. student- och gästforskarbostäder)					
- föregående års utgång	292 433	288 365	290 365	290 365	290 365
- ökning under året		2 000			
- minskning under året	-4 068				
- vid årets utgång (A)	288 365	290 365	290 365	290 365	290 365
Förbättringsutgift på annans fastighet¹					
- nyinvesteringar	43	40	40	40	40
- avskrivningar	50	55	55	50	40
Lokalhyra (exkl. student- och gästforskarbostäder) (B)²	808	902	908	908	908
Genomsnittlig hyra (kr/m2 LOA)³	2 801	3 107	3 127	3 127	3 127
Sammanställning av lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder)⁴ (C)	842	941	947	947	947
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁵	2 921	3 241	3 261	3 261	3 261
Lärosätets totala kostnader (D)	5 426	5 706	5 829	5 839	5 839
Totala externa hyresintäkter	210	236	236	236	236
Justerade totala kostnader (D2)	5 216	5 470	5 593	5 603	5 603
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader⁶	15,5 %	16,5 %	16,2 %	16,2 %	16,2 %
Lokalkostnadens andel av justerade totala kostnader⁷	16,1 %	17,2 %	16,9 %	16,9 %	16,9 %

¹ En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost. Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

² Inklusive avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, och eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

³ Beräknas som B/A.

⁴ Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr. 14/069) om lokalkostnader vid universitet och högskolor i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna.

⁵ Beräknas som C/A.

⁶ Beräknas som C/D.

⁷ Beräknas som C/D2.

I samtliga uppgifter ovan ingår AlbaNova/Albano och SciLifeLab lokalerna fullt ut då KTH står för avtalen. Det bör dock nämnas att KTH disponerar drygt 50 procent i AlbaNova/Albano för sin verksamhet, resterande del nyttjas av Stockholms universitet och externa hyresgäster. Avseende SciLifeLab disponerar KTH ungefär en tredjedel och resten nyttjas av Karolinska institutet och Stockholms universitet.

Totala externa hyresintäkter redovisas inklusive student- och gästforskarbostäder (93 mnkr 2022).

7.6 Tabell 6 Avgifter

Avgifter ¹ Verksamhet (tkr)	Ack. resultat t.o.m. 2022	Resultat 2023	Verksam- hetens intäkter 2024	Kostnader som ska täckas 2024	Resultat 2024	Ack. resultat utgående 2024
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Summa offentligrättslig verksamhet						
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdragsverksamhet						
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och finansierar en bestämd del av verksamheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Summa offentligrättslig verksamhet						
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdragsverksamhet	50 802	-13 000	330 000	340 000	-10 000	27 802

¹ Avgiftsintäkter enligt 4 och 15 §§ avgiftsförordningen (1992:191) ska inte redovisas.

KTH har ingen offentligrättslig verksamhet att redovisa.

Studieavgiftsfinansierad verksamhet ingår i ovanstående siffror.

7.7 Övriga tabeller

Nedan anges uppgifter om verksamhetsinvesteringar enligt de tabeller som framgår av ESV:s föreskrifter till 9 kap. 4 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag och som rapporteras in i Hermes. Enligt *Direktiv till budgetunderlag för verksamhet vid statliga universitet och högskolor inom Utbildningsdepartementets ansvarsområde* ska dessa uppgifter ingå i den elektroniska kopia av budgetunderlaget som årligen lämnas till Regeringskansliet. KTH har inte något att redovisa för särskild information om verksamhetsinvesteringar och den tabellen finns därför inte med i budgetunderlaget.

Verksamhetsinvesteringar (tkr)	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Datasystem, rättigheter m.m.					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	328 028	220 000	200 000	180 000	180 000
Byggnader, mark och annan fast egendom					
Övriga verksamhetsinvesteringar	42 835	45 000	50 000	50 000	50 000
Summa verksamhetsinvesteringar	370 863	265 000	250 000	230 000	230 000
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	332 135	220 000	200 000	180 000	180 000
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	38 728	45 000	50 000	50 000	50 000
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Utgiftsområde 16 anslag 2:17					
Utgiftsområde 16 anslag 2:18					
Summa finansiering	370 863	265 000	250 000	230 000	230 000

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar (tkr)	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	610 034	676 195	636 195	596 195	576 195
Nyupplåning	332 135	220 000	200 000	180 000	180 000
Amorteringar	265 975	260 000	240 000	200 000	200 000
UB lån i Riksgäldskontoret	676 195	636 195	596 195	576 195	556 195
Beslutad/föreslagen låneram	680 000	680 000	660 000	660 000	620 000
Ränteutgifter	4 675	13 500	12 800	12 000	11 500
Summa amorteringar och ränteutgifter	270 650	273 500	252 800	212 000	211 500
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 16 anslag 2:17	126 463	127 795	118 123	99 059	98 825
Utgiftsområde 16 anslag 2:18	144 186	145 705	134 677	112 941	112 675
Övrig finansiering					
Summa finansiering	270 650	273 500	252 800	212 000	211 500